

Користена литература

Меѓународни и регионални документи:

Генерален коментар број 14 на Комитетот за економските, социјалните и за културните права

Генерален коментар број 16 на Комитетот за економските, социјалните и за културните права

Генерален коментар број 16 на Комитетот за човековите права за правото на приватност

Генерален коментар број 18 на Комитетот за економските, социјалните и за културните права

Генерален коментар број 30 на Комитетот за елиминирање на расната дискриминација

Генерален коментар број 5 на Комитетот за економските, социјалните и за културните права

Генерален коментар број 9 на Меѓународниот пакт за економските, социјалните и културните права

Генерален коментар на Комитетот за елиминирање на сите видови дискриминација на жените број 16

Генерален коментар на Комитетот за елиминирање на сите видови расна дискриминација број 16

Генерален коментар на Комитетот за човекови права број 32

Генерална препорака на Комитетот за елиминирање на сите видови дискриминација на жените број 24

Генералниот коментар број 14, кој се однесува на членот 12 од Меѓународниот пакт за граѓанските и политичките права

Декларација за унапредување на правата на пациентите во Европа на СЗО: европски консултации за правата на пациентите, Амстердам

Декларацијата за здравствена заштита ориентирана кон пациентите од 2007 година на Меѓународната алијанса на организациите на пациенти

Декларацијата за правата и обврските на поединци, групи и органи на општеството за унапредување и заштита на универзално признаените човекови права и основни слободи на ОН (Декларацијата на заштитниците на човековите права) од 1998 година

Декларацијата за правата на пациентите од 2005 година на Светска лекарска асоцијација (ревидирана)

Декларацијата од Алма-Ата на СЗО од 1978 година

Декларацијата од Цакарта за промовирање на здравјето во 21 век од 1997 година

Европска конвенција за спречување тортура и нечовечно или понижувачко постапување или казнување

Европска конвенција за човековите права

Европска социјална повелба од 1961 година и од 1996 година

Европската конвенција против тортура и друго сурово, нечовечно или понижувачко постапување или казнување

Европската повелба за правата на пациентите

Заземен став: Медицинските сестри и човековите права од 1998 година, Меѓународен совет на медицинските сестри

Кодекс на однесување на полициските службеници

Коментар број 31 на Комитетот за човековите права

Коментар број 32 на Комитетот за човековите права

Комитет на министри, Препорака број R (2006)18 до државите-членки за здравствените услуги во мултикултурно општество

Комитет на министри, Препорака број R(2005)5 за развојот на институциите за учество на граѓаните и пациентите во процесот на донесување одлуки кои имаат влијание врз здравствената заштита

Конвенција за заштита на лицата што се однесува на автоматската обработка на личните податоци

Конвенција за заштита на човековите права и достоинството на човекот, која се однесува на примената биологија и на медицината: Конвенција за човековите права и биомедицината од 1997 година (Европска конвенција за човекови права и биомедицина)

Конвенција за правата на детето

Конвенција за правата на лицата со инвалидитет

Конвенција на МОТ број 87 за слобода на здружување и заштита на правото на организирање

Конвенција на МОТ број 98 за правото на организирање и колективно преговарање

Конвенција против тортура и друго сурово, нечовечно или понижувачко казнување или постапување

Конвенцијата за безбедност и здравје при работа број 155 од 1981 година на МОТ

Конвенцијата за елиминирање на сите форми на дискриминација врз жените

Конвенцијата за професионални здравствени услуги број 161 од 1985 година на МОТ

Конвенцијата за сестринскиот персонал број 149 од 1977 година на МОТ

Конвенцијата за статусот на бегалците

Конвенцијата за статусот на лицата без државјанство

Лекарите за принципите на човековите права за ефикасна истрага и документирање на тортурата: „Протокол од Истанбул“

Љубљанска повелба за реформа на здравствената заштита на СЗО од 1996 година

Меѓународна конвенција за заштита на правата на сите работници-мигранти и членовите на нивните семејства

Меѓународната конвенција за укинување на сите форми на расна дискриминација

Меѓународни етички насоки за биомедицински истражувања во кои се вклучени луѓе

Меѓународниот пакт за граѓанските и политичките права

Меѓународниот пакт за економските, социјалните и културните права

Повелба за основните права на Европската унија

Повелбата за основните права на ЕУ

Повелбата за правото на здравје од 2005 година (Меѓународна унија на правници)

Предлог-директива од ЕУ за правата на пациентите во прекуграничната здравствена заштита

Препорака 1626 (2003) на Парламентарното собрание на Советот на Европа за реформа на системите за здравствена заштита во Европа: усогласување на правичноста, еднаквоста и ефикасноста

Препораката број R (2004)10 на Советот на Европа

Принципи на ОН за заштита на лицата со ментално заболување и подобрување на здравствената заштита на овие лица

Принципи на ОН за заштита на сите лица од каков било вид притвор или затвор

Принципите од Сираќуз од 1985 година

- Промотивната рамка за Конвенцијата за безбедност и здравје при работа број 187 од 2006 година на МОТ**
- Рамковна конвенција за заштита на националните малцинства од 1995 година**
- Резолуција за здравствената заштита на бегалците (Светска лекарска асоцијација)**
- Совет на Европа, Комитет на министри, Препорака број R (2000)5 за развој на институциите за учество на граѓаните и пациентите во процесот на донесување одлуки кои имаат влијание врз здравствената заштита**
- Стандардни минимални правила на ОН за постапување со затворениците**
- Универзалната декларација за човековите права од 1948 година**
- Нирнбершкиот кодекс**
- Хелсиншката декларација**
- Упатствата на Советот на меѓународни организации за медицински науки**
- Дополнителниот протокол на Конвенцијата за човекови права и биомедицина во однос на генетското тестирање за здравствени цели**
- Декларацијата за правото на развој од 1986 година**
- Факултативен протокол кон Меѓународниот пакт за граѓанските и политичките права**
- Конвенција на ООН за статусот на повредените и болните во вооружените сили**
- Конвенција за спречување и казнување на злосторството геноцид**
- Office of the UN High Commissioner for Human Rights. Status of the Ratifications of the Principle International Human Rights Treaties - <http://www2.ohchr.org/english/bodies/docs/status.pdf>**
- Office of the UN High Commissioner for Human Rights. Human Rights Bodies. <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/Pages/HumanRightsBodies.aspx>**
- Office of the UN High Commissioner for Human Rights. Human Rights Bodies: Complaint Procedures. <http://www2.ohchr.org/english/bodies/petitions/index.htm>**
- International Covenant on Civil and Political Rights. United Nations General Assembly Resolution 2200A [XXI]. 16 December 1966. <http://www2.ohchr.org/english/law/ccpr.htm>**
- International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. United Nations General Assembly Resolution 2200A[XXI]. 16 December 1966. <http://www2.ohchr.org/english/law/cescr.htm>**
- Official Documents Center of the United Nations. <http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/G00/439/34/PDF/G0043934.pdf?OpenElement>.**
- Office of the UN High Commissioner for Human Rights. Special Rapporteur on the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health. <http://www2.ohchr.org/english/issues/health/right/>**
- Нацрт-упатство за пристап до лекови, наменето за фармацевтските компании, <http://www2.ohchr.org/english/issues/health/right/docs/draftguid.doc>**
- Конвенцијата за елиминирање на сите форми на дискриминација врз жените, <http://www2.ohchr.org/english/law/cedaw.htm>**
- Генерална препорака број 24, која се однесува на членот 12 од Конвенцијата за елиминирање на сите форми на дискриминација врз жените, <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/recommendations/recomm.htm#recom24>**
- Меѓународната конвенција за укинување на сите форми на расна дискриминација, <http://www2.ohchr.org/english/law/cerd.htm>**
- Конвенција против тортура и друго сурово, нечовечно или понижувачко казнување или постапување, <http://www2.ohchr.org/english/law/cat.htm>**

Факултативен протокол кон Конвенција против тортура и друго сурово, нечовечно или понижувачко казнување или постапување, <http://www2.ohchr.org/english/law/cat-one.htm>

Конвенција за правата на детето, <http://www2.ohchr.org/english/law/crc>

Меѓународна конвенција за заштита на правата на сите работници-мигранти и членовите на нивните семејства, <http://www2.ohchr.org/english/law/cmw.htm>

Конвенција за правата на лицата со инвалидитет, <http://www2.ohchr.org/english/law/disabilities-convention.htm>

Стандардни минимални правила на ОН за постапување со затворениците, <http://www2.ohchr.org/english/law/treatmentprisoners.htm>

Принципи на ОН за заштита на сите лица од каков било вид притвор или затвор, <http://www2.ohchr.org/english/law/bodyprinciples.htm>

Принципи на ОН за заштита на лицата со ментално заболување и подобрување на здравствената заштита на овие лица, <http://www2.ohchr.org/english/law/principles.htm>

Декларацијата од Алма-Ата на СЗО од 1978 година, http://www.who.int/hpr/NPH/docs/declaration_almaata.pdf

Повелбата за правото на здравје од 2005 година, www.uianet.org/documents/qquia/resolutions/Sante4GB.pdf

Декларацијата за правата на пациентите од 2005 година на Светска лекарска асоцијација (ревидирана), <http://www.wma.net/en/30publications/10policies/l4/index.html>

Декларацијата за здравствена заштита ориентирана кон пациентите од 2007 година на Меѓународната алијанса на организациите на пациенти, www.patientsorganizations.org

Декларацијата од Џакарта за промовирање на здравјето во 21 век од 1997 година (Jakarta Declaration on Leading Health Promotion into the 21st Century. World Health Organization (WHO))

Заземен став: Медицинските сестри и човековите права од 1998 година, Меѓународен совет на медицинските сестри, www.icn.ch/pshumrights.htm

Мислења на Комитетот за човекови права на ООН:

A. v. New Zealand, Communication No. 754/1997; (CCPR/C/66/D/754/1997); Bailey v. Jamaica, Communication No. (334/1988), (CCPR/C/47/D/334/1988); Bennett v. Jamaica, Communication No. (590/1994), (CCPR/C/65/D/590/1994); Brown v. Jamaica, Communication No. (775/1997), (CCPR/C/65/D/775/1997); Colin Johnson v. Jamaica, Communication No. (653/1995), (CCPR/C/64/D/653/1995); Fijalkowska v. Poland, Communication No. 1061/2002: Poland. (CCPR/C/84/1061/2002); Henry and Douglas v. Jamaica (571/1994) A/51/40 vol. II (25 July 1996) 155 (CCPR/C/57/D/571/1994); Henry v. Jamaica, Communication No. (610/1995), (CCPR/C/64/D/610/1995); Howell v. Jamaica (798/1998) A/59/40 vol. II (21 October 2003) 21 (CCPR/C/79/D/798/1998); Zheludkov v. Ukraine (726/1996) A/58/40 vol. II (29 October 2002) 12 (CCPR/C/76/D/726/1996); Sahadath v. Trinidad and Tobago (684/1996) A/57/40 vol. II (2 April 2002) 61 (CCPR/C/684/1996); Kalenga v. Zambia, Communication No. (326/1988), (CCPR/C/48/D/326/1988); Kelly v. Jamaica, Communication No. (256/1987), (CCPR/C/41/D/253/1987); Leehong v. Jamaica (613/1995) A/54/40 vol. II (13 July 1999) 52 (CCPR/C/66/D/613/1995); Lantsova v Russian Federation (Comm No 763/1997); Leslie v. Jamaica (564/1993), (CCPR/C/63/D/564/1993); Levy v. Jamaica, Communication No. (719/1996), (CCPR/C/64/D/719/1996); Lewis v Jamaica (Communication No. 527/1993); Linton v. Jamaica, Communication No. (255/1987), (CCPR/C/46/D/255/1987); Marshall v. Jamaica (730/1996), (CCPR/C/64/D/730/1996); Miika Miha v. Equatorial Guinea, Communication No. (414/1990), (CCPR/C/51/D/414/1990); Morgan and Williams v. Jamaica, Communication No. (720/1996), (CCPR/C/64/D/720/1996); Morrison v. Jamaica, Communication No. (663/1995), (CCPR/C/64/D/663/1995); Mulezi v. Democratic Republic of the Congo, Communication No. (962/2001); Pennant v. Jamaica, Communication No. (647/1995), 118 (CCPR/C/64/D/647/1995); Pinto v Trinidad & Tobago (232/1987) A/45/40 vol. II; Saidov v. Tajikistan, Communication No. (964/2001); Setelich / Sendic v. Uruguay (R.14/63) A/37/40; Smith and Stewart v. Jamaica, Communication No. (668/1995), (CCPR/C/65/D/668/1995); Thomas v. Ja-

maica, Communication No. (321/1988), (CCPR/C/49/D/321/1988); Whyte v. Jamaica, Communication No. (732/1997), (CCPR/C/63/D/732/1997); Williams v. Jamaica, Communication No. (609/1995), (CCPR/C/61/D/609/1995);

Заклучни забелешки на Комитетот за човекови права на ООХ:

Aarela & Anor v Finland (779/97); Argentina (A/50/40 vol. I (1995) 35); Avellanal v Peru (202/86); B.D.B v The Netherlands (273/88); Bahamonde v Equatorial Guinea (468/91); Belarus (1997) (CCPR/C/79/Add. 86 para 19); Bolivia A/52/40 vol. I (1997); Bosnia and Herzegovina, 2006. (CCPR/C/BIH/CO/1); Burgos v. Uruguay (R.12/52) A/36/40 (29 July 1981); Casanovas v France (441/90); Chile, 1999. I(CCP/C/79/Add.104); Chile, ICCPR, A/54/40 vol. I (1999); Costa Rica (A/54/40 vol. I (1999) 54); Dominican Republic (A/56/40 vol. I (2001) 54); Estonia, 2003. (CCPR/CO/77/EST); FEI v Colombia (514/92); Guatemala (A/51/40 vol. I (1996) 33); I.P. v Finland (450/91); J.L. v Australia (491/92); Jansen-Gielsen v Netherlands (846/99); Kazantzis v Cyprus (972/01); Kolanowski v Poland (837/98); Lantsova v The Russian Federation (CCPR/C/74/763/1997); Laptsevich v Belarus (780/97); Lebanon, (A/52/40 vol. I (1997); Lesotho (1999) UN doc. CCPR/C/79/Add. 106; Lithuania (1997) (CCPR/C/79/Add.87, para 20); Mahuika v New Zealand (547/93); Majority view in J.B. & Ors v Canada (118/82); Mexico, 1999. (CCPR/C/79/Add.109); Moraël v France (207/86); Nigeria (ICCPR, A/51/40 vol. I (1996) 37); Pietraroia v. Uruguay (R.10/44) A/36/40 (27 March 1981); Poland (1999) UN doc. CCPR/C/79/Add.10; Portugal (2003) UN doc. CCPR/CO/78/PRT; Prafullachandra Natwarlal Bhagwati in Pezoldova v. The Czech Republic (757/1997); Senegal (1997) (CCPR/C/79/Add. 82 para 16); Sohn v. Republic of Korea (518/1992) A/50/40 vol. II (19 July 1995) 98 (CCPR/C/54/D/518/1992); Thomas v Jamaica (272/88); van Meurs v. The Netherlands (215/1986); Venezuela A/56/40 vol. I (2001); Venezuela, 2001. (CCPR/CO/71/VEN); Weinberger v. Uruguay (R.7/28) A/36/40 (29 October 1980); Wolf v Panama (289/88); Y.L. v Canada (112/81); Zimbabwe (1998) UN doc. CCPR/C/79/Add.89;

Заклучни забелешки на Комитетот за правата на детето на ООХ: Djibouti, 2000. (CRC/C/15/Add.131).

Генерален коментар број 4 на Комитетот за правата на детето на ООХ, UN Committee on the Rights of the Child (CRC), General Comment 4 of the Committee on the Rights of the Child: Adolescent Health and Development in the Context of the Convention on the Rights of the Child. (CRC/GC/2003/4).

Декларацијата за здравствена заштита ориентирана кон пациентите, Меѓународна алијанса на организациите на пациенти, <http://www.patientsorganizations.org/showarticle.pl?id=126&n=962>

Заклучни забелешки на Комитетот за економски, социјални и културни права на ООХ:

Argentina E/1995/22 (1994); Argentina E/2000/22 (1999); Australia E/2001/22 (2000); Austria E/1995/22 (1994); Belgium E/1995/22 (1994); Cameroon 1999 (E/C.12/Add.40); Chile 2004 (E/C.12/Add.105); China (E/C.12/1/ADD.107 (CESCR, 2005); China 2005 (E/C.12/1/Add.107); Colombia E/1992/23 (1991); Congo 2000 (E/C.12/1/Add.45); Ecuador E/1991/23 (1990); El Salvador E/1997/22 (1996); Finland 2000 (E/C.12/1/Add.52); Finland E/1997/22 (1996); Finland E/2001/22 (2000); Georgia E/2003/22 (2002); Germany E/1994/23 (1993); Guatemala E/1997/22 (1996); Jamaica E/1990/23 (1990); **Japan E/2002/22 (2001)**; **Libyan Arab Jamahiriya E/1998/22 (1997)**; Lithuania 2004 (E/C.12/1/Add.96); Luxembourg E/1991/23 (1990); Mali E/1995/22 (1994); Mexico 1999 (E/C.12/1/Add.14); Mongolia 2000 (E/C.12/1/Add.47); Mongolia E/2001/22 (2000); Nepal E/2002/22 (2001); Paraguay E/1997/22 (1996); Peru E/1998/22 (1997); Russia (E/C.12/1/ADD.94 (CESCR, 2003); Russia 2003 (E/C.12/1/ADD.94); Russian Federation E/1998/22 (1997); Russian Federation E/2004/22 (2003); Rwanda E/1989/22 (1989); Solomon Islands E/2000/22 (1999); Spain E/1992/23 (1991); Suriname E/1996/22 (1995); Ukraine 2001 (E/C.12/1/Add.65); Ukraine E/1996/22 (1995); Ukraine E/2002/22 (2001); United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, E/1998/22 (1997); Uruguay 1997 (E/C.12/1/Add.18); Uruguay E/1995/22 (1994); Uruguay E/1998/22 (1997); Zambia E/2006/22 (2005);

Заклучни забелешки на Комитетот за елиминирање на сите видови дискриминација на жените на ООХ:

Albania A/58/38 part I (2003); Argentina A/52/38/Rev.1 part II (1997); Bangladesh A/52/38/Rev.1 part II (1997); Bangladesh A/59/38 part II (2004); Belarus A/59/38 part I (2004); Burkina Faso 2000 (A/55/38(SUPP)); Burkina Faso A/55/38 part I (2000); Cameroon 2000 (A/55/38(SUPP)); China A/54/38/Rev. 1 part I (1999); Costa Rica 2003 (A/58/38(SUPP)); Cuba A/55/38 part II (2000); Ethiopia A/51/38 (1996); Ethiopia 2004 (A/59/38(SUPP)); Finland A/50/38 (1995); Guinea, A/56/38 part II (2001); Guyana A/56/38 part II (2001); Ireland A/60/38 part II (2005);

Заклучни забелешки на Комитетот за правата на детето на ООН:

Bolivia CRC/C/16 (1993); Ecuador 2005 (CRC/C/15/Add.262); Indonesia 2004 (CRC/C/15/Add.203); Mozambique 2002 (CRC/C/15/Add.172); Solomon Islands CRC/C/132 (2003);

Меѓународни етички насоки за биомедицински истражувања во кои се вклучени луѓе,

http://www.cioms.ch/frame_guidelines_nov_2002.htm

Генерален коментар број 19 на Комитетот за елиминирање на сите видови дискриминација на жените на ООН (A/47/38(SUPP))

Генерален коментар број 14 на Комитетот за економските, социјалните и за културните права на ООН

Recommendations issued by the CESCR in June 2004 (E/C.12/1/Add.100)

Генерален коментар број 21 на Комитетот за човекови права на ООН (A/47/40(SUPP)), со кој се заменува Генералниот коментар број 9.

Заклучни забелешки на Комитетот против тортура на ООН:

Argentina (A/48/44); Brazil (CAT/C/SR.471); Cameroon (CAT/C/CR/31/6); Nepal (CAT/C/NPL/CO/2); Paraguay (CAT/C/SR.418); Russia (CAT/C/RUS/CO/4 (2007));

Извештаи на специјалните известувачи за тортура:

Nowak, M. Report of the Special Rapporteur on Torture, mission to Jordan (addendum), 2007a. UN doc. A/HRC/33/Add.3.; Nowak, M. Report of the Special Rapporteur on Torture, mission to Moldova, 2009. UN doc. A/HRC/10/44/Add.3.; Nowak, M. Report of the Special Rapporteur on Torture, mission to Nigeria, 2007. UN doc. A/HRC/7/3/Add.4.0; Rodley, N.S. Report of the Special Rapporteur on Torture, mission to the Russian Federation (addendum), 1994. UN doc. E/CN.4/1995/34/Add.1.; Rodley, N.S. Report of the Special Rapporteur on Torture, mission to Azerbaijan, 2000. UN doc. E/CN.4/2001/66/Add.1.; Rodley, N.S. Report of the Special Rapporteur on Torture, mission to Kenya (addendum), 2000. UN doc. E/CN.4/2000/9/Add.4.; van Boven, T. Report of the Special Rapporteur on torture, mission to Uzbekistan (addendum), 2003. UN doc. E/CN.4/2003/68/Add.2.;

Принципи на медицинската етика која се однесува на улогата на здравствените работници, особено лекарите, во заштитата на затворениците и притворениците од тортура или друго сурово, нечовечно или понижувачко постапување или казнување (1982 година), www.unhchr.ch/html/menu3/b/h_comp40.htm

Принципи на ОН за заштита на сите лица од каков било вид притвор или затвор

Стандардни минимални правила на ОН за постапување со затворениците,
<http://www2.ohchr.org/english/law/treatmentprisoners.htm#wp1018277>

Лекарите за принципите на човековите права за ефикасна истрага и документирање на тортурата: „Протокол од Истанбул“, www.physiciansforhumanrights.org/library/istanbul-protocol.html

IAP0's Policy Statement on Patient Involvement,
<http://www.patientsorganizations.org/showarticle.pl?id=590&n=962>

Генерален коментар број 5 на Комитетот за економските, социјалните и за културните права

General Comment 14 of the Committee on Economic, Social and Cultural Rights: The right to the highest attainable standard of health. (E/C.12/2004/4).

General Comment 16 of the Committee on Economic, Social and Cultural Rights: The equal right of men and women to enjoyment of all economic, social, and cultural rights (art. 3 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights) (E/C.12/2005/4).

Резолуција за здравствената заштита на бегалците (Светска лекарска асоцијација), www.wma.net/e/policy/m10.htm. Accessed November 22, 2009

Заклучни забелешки на Комитетот за елиминирање на расната дискриминација на ООН:

Azerbaijan A/54/18 (1999); B. M. S. v. Australia (8/1996) A/54/18 (12 March 1999) 78 (CERD/C/54/D/8/1996); Bolivia 1996 (CERD/C/304/Add.10); Denmark A/55/18 (2000); Iceland A/60/18 (2005); Israel A/53/18 (1998); Japan 2001 (A/56/18(SUPP)); Latvia A/58/18 (2003); Lebanon A/53/18 (1998); Norway A/49/18 (1994); Poland A/52/18 (1997); The Netherlands A/53/18 (1998); Turkmenistan A/60/18 (2005); United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland A/46/18 (1991);

Заклучни забелешки на Комитетот за граѓански и политички права:

Brazil A/51/40 vol. I (1996); Chile A/54/40 vol. I (1999); Dominican Republic A/48/40 vol. I (1993); Gauthier v Canada (633/95); Georgia A/52/40 vol. I (1997); Germany A/52/40 vol. I (1997); Joseph et al p 569; Trinidad and Tobago A/56/40 vol. I (2001);

Конвенцијата за безбедност и здравје при работа број 155 од 1981 година на МОТ,
<http://www.ilo.org/public/english/protection/safework/cis/oshworld/ilostd/c155.htm>

Конвенцијата за професионални здравствени услуги број 161 од 1985 година на МОТ,
<http://www.ilo.org/ilolex/cgi-lex/convde.pl?C161>

Конвенцијата за безбедност и здравје при работа број 187 од 2006 година на МОТ,
<http://www.ilo.org/ilolex/cgi-lex/convde.pl?C187>

Конвенцијата за сестринскиот персонал број 149 од 1977 година,
<http://www.ilo.org/public/english/dialogue/sector/publ/health/c149.pdf>

Декларацијата за правата и обврските на поединци, групи и органи на општеството за унапредување и заштита на универзално признаените човекови права и основни слободи на ОН (Декларацијата на заштитниците на човековите права) од 1998 година, Резолуција 53/144
[http://www.unhcr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/A.RES.53.144.En](http://www.unhcr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/A.RES.53.144.En)

Конвенцијата број 87 на Меѓународната организација на трудот

Конвенција број 98 на Меѓународната организација на трудот

ILO Freedom of Association Committee 2005 Digest of Decisions and Principles; 1996 Digest; 332nd Report, Case No. 2225

ILO, Freedom of association: Digest of decisions and principles of the Freedom of Association Committee of the Governing Body of the ILO. Fourth (revised) edition, Geneva.

Resolution concerning the Abolition of Anti-Trade Union Legislation in the States Members of the International Labour Organisation", adopted in 1957

Resolution concerning Trade Union Rights and Their Relation to Civil Liberties, adopted in 1970

306th Report of the ILO Freedom of Association Committee, Case No. 1882

ILO Freedom of Association Committee 2005 Digest of Decisions and Principles; 1996 Digest; 304th Report, Case No. 1719

ILO Freedom of Association Committee 2005 Digest 1996 Digest; 300th Report, Case No. 1791; 302nd Report, Case No. 1849; 318th Report, Case No. 2020

ILO Freedom of Association Committee 2005 Digest of Decisions and Principles; 1996 Digest; 300th Report, Case No. 1818; 306th Report, Case No. 1882; 308th Report, Case No. 1897; 324th Report, Case No. 2060; Case No. 2077; 329th Report, Case No. 2174; 330th Report, Case No. 2166; 338th Report, Case No. 2399

ILO Freedom of Association Committee 2005 Digest of Decisions and Principles; 1996 Digest; 320th Report, Case No. 1989; 324th Report, Case No. 2060; 329th Report, Case No. 2195; 332nd Report, Case No. 2252; 336th Report, Case No. 2383; 338th Report, Case No. 2326; Case No. 2329

Criminal procedure: <http://www.bayefsky.com/bytheme.php/id/1041>

ICESCR General Comment 9 (Nineteenth session, 1998): The Domestic Application of the Covenant (E/C.12/1998/24, CESCR) 3 December 1998

Human Rights Committee General Comment 16: The right to respect of privacy, family, home and correspondence, and protection of honour and reputation (REF) 08/04/88

Конвенција за заштита на човековите права и достоинството на човекот, која се однесува на примената биологија и на медицината: Конвенција за човековите права и биомедицината од 1997 година (Европска конвенција за човекови права и биомедицина),
<http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/164.htm>

Европска конвенција за човековите права, <http://www.hri.org/docs/ECHR50.html>

Европска социјална повелба од 1961 година и од 1996 година,

http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/Esc/

Рамковна конвенција за заштита на националните малцинства од 1995 година,

<http://conventions.coe.int/treaty/en/Treaties/Html/157.htm>

Ромитет на министри, Препорака број R(2005)5 за развојот на институциите за учество на граѓаните и пациентите во процесот на донесување одлуки кои имаат влијание врз здравствената заштита,

<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1062769&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet>

Повелба за основните права на Европската унија,

http://www.europarl.europa.eu/charter/default_en.htm

Предлог-директива од ЕУ за правата на пациентите во прекуграничната здравствена заштита,

ec.europa.eu/health/ph_overview/co_operation/health_care/cross-border_health_care_en.htm

Европската повелба за правата на пациентите,

http://www.activecitizenship.net/health/european_charter.pdf

Декларација за унапредување на правата на пациентите во Европа на СЗО: европски консултации за правата на пациентите, Амстердам,

www.who.int/genomics/public/eu_declaration1994.pdf

Љубљанска повелба за реформа на здравствената заштита на СЗО од 1996 година,

<http://www.bmj.com/cgi/content/full/312/7047/1664>

Statute of the International Court of Justice

Европскиот суд за човекови права:

A v Spain 66 DR 188 (1990); A. and others v Spain (No. 13750/88); Airey v Ireland (1979) 2 EHRR 305; Aksoy v Turkey (1996) 23 EHRR 553; Albert and Le Compte v Belgium (Nos. 7299/75, etc.); Ashingdane v UK (1985) 7 EHRR 528; Association Internationale Autisme-Europe (AIAE) v. France, Complaint No. 13/2002, Decision on the merits of 4 November 2003; Barthold v Germany (No. 8734/79); Brennan v UK (2002) 34 EHRR 50; Calvelli and Ciglio v Italy (No 32967/96) (71/1/02); Chassagnou & Ors v France (2000) 29 EHRR 615; Cyprus v Turkey (2002) 35 EHRR 731; D v UK (1997) 24 EHRR 423; Darnell v UK (1993) 18 EHRR 205; De La Pradelle v France (1992) A 253-B; DH v Czech Republic (2007) no 57325/00; Diennet v France (1995) 21 EHRR 554; Dombo Beheer BV v. The Netherlands (1993) 18 EHRR 213; Enhorn v Sweden 25 January 2005, no. 56529/00 (second section); Fayed v UK (1994) 18 EHRR 393; Fischer v Austria (2002) ECHR 33382/96; Gajcsi v Hungary (Application No. 34503/03, 3rd Oct. 2006); Gast and Popp v Germany (2001) 33 EHRR 37; Glass v UK (2004) 39 EHRR 15; Glass v. United Kingdom (Application no. 61827/00, 2004); Guerra & Ors v Italy (1998) 26 EHRR 357; Guerra v Italy (1998) 26 EHRR 357; H v France (1990) 12 EHRR 74; Halford v UK (1997); Helle v Finland (1997) 26 EHRR 159; Herczegfalvy v Austria (1992) 15 EHRR 437; Herz v Germany (No. 44672/98, 12/06/03); HL v UK (No 45508/99, 5/10/04); Holomiov v. Moldova, no. 30649/05; Hummatov v Azerbaijan (Applications nos. 9852/03 and 13413/04, 29 November 2007); Hurtado v Switzerland (Series A No 280-A, 28/01/94); Hutchinson Reid v UK (2003) 37 EHRR 9; Ilhan v Turkey (2002) 34 EHRR 36; Jalloh v Germany (2006) 44 EHRR 667; Kalashnikov v. Russia, no. 47095/99, ECHR 2002-VI; Keenan v UK (2001) 33 EHRR 48; Keenan v. United Kingdom [2001] 33 EHRR 913; Khan v UK (2000) 31 EHRR 45; Khudobin v. Russia no. 59696/00; Kingsley v UK (2002) 35 EHRR 10; Klass v Germany (1978) 2 EHRR 214; Konig v Germany (1978) 2 EHRR 170; Kudla v. Poland (Appln. No. 30210/96, 26 Oct. 2000); Le Compte v Belgium (1982) 4 EHRR 1; Le Compte v Belgium (1983) 5 EHRR 533; Lind v Russia, no. 25664/05; Litwa v Poland (2001) 33 EHRR 53; Lombardo v Italy (1996) 21 EHRR 188; M.S. v. Sweden (27/08/1997); Malenko v Ukraine, no. 18660/03, § 54, 19 Feb 2009; Mantovanelli v France (1997) 24 EHRR 370; McGinley and Egan v UK (1999) 27 EHRR 1; McGlinchey & Ors v UK (2003) 37 EHRR 821; McGlinchey v UK (2003) 37 EHRR 821; Melnik v. Ukraine, no. 72286/01; Mousiel v France (2004) 38 EHRR 34; National Union of Belgian Police v Belgium (1979-80) 1 EHRR 578; Nevermerzhitsky v Ukraine (2005) 43 EHRR 32; Nitecki v Poland (No. 65653/01 (21/03/02); O.V.R. v Russia (No. 44139/98); Obermeier v Austria (1991) 13 EHRR 290; P & Ors v UK (2002) 35 EHRR 31; Peck v UK (2003) 36 EHRR 41; Popov v Russia, no. 26853/04; Powell v UK (No 45305/99) (4/05/00); Pretty v UK (2002) 35 EHRR 1; R on the application of PS and others [2003] EWHC 2335 (Admin); Radu v Romania, no 34022/05; Rakevich v Russia (No 58973/00, 28/10/03); Rasmussen v Denmark (1984) 7 EHRR 371; Revert and Legallais v France (Nos. 14331/88 and 14332/88); Ringeisen v Austria (1971) 1 EHRR 466; Ruiz Torija v

Spain (1995) 19 EHRR 55; Ruiz-Martin v Spain (1993) 16 EHRR 505; Sarban v Moldova (Appln No. 3456/05, 4 Oct 2005); Schmidt and Dahlstrom v Sweden (1979-80) 1 EHRR 632; Scopelliti v Italy (1993) 17 EHRR 493; Sigurjonsson v Iceland A264 (1993); Silver v UK (1983) 5 EHRR 347; Somjee v UK (2003) 36 EHRR 16; Syndicat national des professions du tourisme v. France, Complaint No. 6/1999, Decision on the merits of 10 October 2000; Tanko v Finland (No 23634/94, 13 May 1994); Taylor-Sabori v UK (2003) 36 EHRR 17; Van Orshoven v Belgium (1998) 26 EHRR 55; Varbanov v Bulgaria (No 31365/96, 5/10/00); Vogt v Germany (1996) 21 EHRR 205; Von Hannover v Germany (2006) 43 EHRR 7; Wedler v Poland (Application no. 44115/98, 16 January 2007); Wickramasinghe v UK, App No 31503/96, 9 December 1997; Wilson & Ors v UK (2002) 35 EHRR 20; Winterwerp v. The Netherlands, 33 Eur. Ct. H.R. (ser. A) (1979); X v Denmark 32 DR 282 (1983), 1 Travaux Préparatoires 116-7; X v. United Kingdom, 46 Eur. Ct. H.R. (ser. A) (1981); Yakovenko v Ukraine (Application no. 15825/06); Yankov v Bulgaria (Appln No, 39084/97); YF v Turkey (No 24209/94, 22/07/03); Young & Ors v UK (1982) 4 EHRR 38; Z v Finland (1998) 25 EHRR 37;

Препораката број R (2004)10 на Советот на Европа

Конвенција за заштита на лицата што се однесува на автоматската обработка на личните податоци, www.conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/108.htm

Европскиот комитет за социјалните права:

Conclusions 2002, France; Conclusions 2003, Bulgaria; Conclusions 2004, Bulgaria; Conclusions 2005 Romania; Conclusions 2005, Estonia; Conclusions 2005, Lithuania; Conclusions 2005, Statement of Interpretation of Article 11; **Conclusions 2006 Lithuania; Conclusions 2006, Albania; Conclusions 2006, Statement of Interpretation on Article 1§2; Conclusions I, Statement of Interpretation on Article 2§1; Conclusions I, Statement of Interpretation on Article 3; Conclusions I, Statement of Interpretation on Article 4§2; Conclusions I, Statement of Interpretation on Article 4§3; Conclusions I, Statement of Interpretation on Article 5; Conclusions I, Statement of Interpretation on Article 6§4; Conclusions II, Statement of Interpretation on Article 1§2; Conclusions II, Statement of Interpretation on Article 3; Conclusions III, Statement of Interpretation on Article 5; Conclusions IX-2, Ireland; Conclusions VIII, Statement of Interpretation on Article 5; Conclusions X-1, Norway; Conclusions X-2, Ireland; Conclusions XII-2, Germany; Conclusions XIII-1, France, Confédération française de l'Encadrement –“CFE-CGC” v. France, Complaint No. 16/2003, Decision on the merits of 12 October 2004; Conclusions XIII-5, Portugal; Conclusions XIII-5, Statement of Interpretation on Article 1 of the Additional Protocol; Conclusions XIV-2, Belgium; Conclusions XIV-2, Netherlands; Conclusions XIV-2, Norway; Conclusions XIV-2, Statement of Interpretation on Article 2(1); Conclusions XIV-2, Statement of Interpretation on Article 3; Conclusions XIV-2, Statement of Interpretation on Article 4§1; Conclusions XV-1, Belgium; Conclusions XV-1, Denmark; Conclusions XV-1, France; Conclusions XV-1, United Kingdom; Conclusions XV11-2 and 2005, Statement of Interpretation on Article 11; Conclusions XV-2, Addendum, Slovak Republic; Conclusions XV-2, Denmark; Conclusions XV-2, Poland; Conclusions XV-2, United Kingdom; Conclusions XVI-1, Austria; Conclusions XVI-1, Greece; Conclusions XVI-1, Iceland; Conclusions XVI-1, Statement of Interpretation on Article 1§2; Conclusions XVI-2, Malta; Conclusions XVI-2, Portugal; Conclusions XVII, United Kingdom; Conclusions XVII-2 and 2005, Statement of Interpretation on Article 11; Conclusions XVII-2, Portugal; Conclusions XVII-2; Conclusions XVIII-1, Denmark; Conclusions XVIII-1, Iceland; Conclusions XVIII-1, Austria; Confédération Française de l'Encadrement CFE-CGC v. France, Complaint No. 16/2003, Decision on the merits of 12 October 2004; **Confédération Française de l'Encadrement CFE-CGC v. France, Complaint No. 9/2000, Decision on the merits of 16 November 2001; Confederation of Independent Trade Unions in Bulgaria (CITUB), Confederation of Labour “Podkrepa” and European Trade Union Confederation (CES) v. Bulgaria, Complaint n° 32/2005, Decision on the merits of 16 October 2006; FIDH (Fédération Internationale des Droits de l'Homme) v France (14/2003); International Federation of Human Rights Leagues (FIDH) v. France, Complaint No. 13/2003; Marangopoulos Foundation for Human Rights (MFHR) v. Greece, Collective complaint No. 30/2005, decision on the merits of 6 December 2006; Syndicat Sud Travail et Affaires Sociales v. France, Complaint No. 24/2004, Decision on the merits of 16 November 2005;****

INTERIGHTS manual on freedom of association, <http://www.interights.org/lawyers-manuals/index.htm>

European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. The CPT standards (doc. no. CPT/Inf/E). Strasbourg: Council of Europe, 2006

Препорака број R (2000)5 и меморандум со појаснувања на Комитетот на министри за државите-членки за развој на структури за учество на граѓаните и на пациентите во процесот на донесување

одлуки кои имаат влијание врз здравствената заштита,
wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1062769&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet

Комитет на министри, Препорака број R (2006)18 до државите-членки за здравствените услуги во мултикултурно општество,
wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1062769&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet

Европската конвенција за човековите права и биомедицината,
<http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Word/164.doc>

Препорака 1626 (2003) на Парламентарното собрание на Советот на Европа за реформа на системите за здравствена заштита во Европа: усогласување на правичноста, еднаквоста и ефикасноста,
<http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/TA03/EREC1626.htm>

Harris, O 'Boyle and Warbrick Law of the European Convention on Human Rights (2nd. Edn. Oxford 2009)
Constitution of the World Health Organization

Steven D. Jamar. The International Human Right to Health. Southern University Law Review 22 (Fall 1994): 1-68, citing UN Doc. A/CONF. 32/8

Домашни закони и регулатива:

Закон за адвокатура, Службен весник на РМ, бр. 59/02, 60/06, 29/07, 106/08

Закон за безбедност во снабдувањето со крв, Службен весник на РМ, бр.110/07

Закон за безбедност и здравје при работа, Службен весник на РМ, бр 92/07

Закон за безбедност на козметичките производи, Службен весник на РМ, бр.55/07

Закон за безбедност на производите, Службен весник на РМ, бр. 33/06, 63/07

Закон за безбедност на храната и производите и материјалите што доаѓаат во контакт со храната,
Службен весник на РМ, бр.54/02 и 84/07

Закон за биомедицинско потпомогнато оплодување, Службен весник на РМ, бр. 37/08

Закон за генетски модифицирани организми, Службен весник на РМ бр. 35/08

Закон за еднакви можности на жените и мажите, Службен весник на РМ, бр. 66/06, 117/08

Закон за заштита на личните податоци, Службен весник на РМ, бр. 7/05

Закон за заштита на населението од заразни болести, Службен весник на РМ, бр. 66/04, 139/08, 99/09

Закон за заштита на правата на пациентите, Службен весник на РМ, бр. 82/08, 12/09

Закон за заштита од бучава во животната средина, Службен весник на РМ, 79/07

Закон за заштита од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност, Службен весник на РМ, 48/02, 135/07

Закон за заштита од пушењето, Службен весник на РМ, 36/95, 70/03, 29/04, 37/05, 103/08, 140/08

Закон за здравствена заштита, Службен весник на РМ, бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04, 84/05, 111/05, 65/06, 5/07, 77/08, 67/09

Закон за здравствено осигурување, Службен весник на РМ, бр. 25/00, 34/00, 96/00, 50/01, 11/02, 31/03, 84/05, 37/06, 18/07, 36/07, 82/08, 98/08, 6/09, 67/09

Закон за здруженија на граѓани и фондации, Службен весник на РМ бр. 31/98, 29/07

Закон за извршување, Службен весник на РМ бр. 35/05, 50/06, 129/06, 8/08, 83/09

Закон за инспекција на трудот, Службен весник на РМ, бр. 35/97, 29/02

Закон за кривична постапка, Службен весник на РМ бр. 15/97, 83/08,67/09

Закон за лекови и медицински помагала, Службен весник на РМ, бр.106/07

- Закон за малолетничка правда, Службен весник на РМ бр. 87/07, 103/08, 161/08**
- Закон за медијација, Службен весник на РМ, бр. 60/06, 22/07, 114/09**
- Закон за ментално здравје, Службен весник на РМ, бр. 71/06**
- Закон за мирно решавање на работни спорови, Службен весник на РМ, бр.87/07**
- Закон за народен правобранител, Службен весник на РМ, бр. 60/03, 114/09**
- Закон за облигациони односи, Службен весник на РМ бр. 18/01, 4/02, 5/03, 84/08, 81/09**
- Закон за општа управна постапка, Службен весник на РМ, број 38/2005, 110/08**
- Закон за парнична постапка, Службен весник бр. 79/05, 110/08, 83/09**
- Закон за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија, Службен весник на РМ бр. 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/00, 96/00, 50/01, 85/03, 50/04, 4/05, 84/05, 101/05, 70/06, 153/07, 152/08 и 161/08**
- Закон за прекинување на бременоста, Службен весник на РМ, бр. 19/77 и 15/95**
- Закон за прекршоци, Службен весник на РМ бр. 62/06**
- Закон за работни односи, Службен весник на Р.М 62/05, 106/08, 161/08, 114/09**
- Закон за санитарна и здравствена инспекција, Службен весник на РМ, бр.71/06**
- Закон за странците, Службен весник на РМ, бр. 35/06, 66/07, 117/08, 92/09**
- Закон за судовите, Службен весник на Република Македонија бр. 58/06, 62/06, 35/08**
- Закон за судскиот буџет, Службен весник на Република Македонија бр. 60/03, 37/06, 103/08**
- Закон за Судскиот совет на Република Македонија, Службен весник на Република Македонија бр. 60/06, 69/06**
- Закон за управните спорови, Службен весник на РМ бр. 62 од 2006 година**
- Закон за условите за земање, разменување, пренесување и пресадување делови од човековото тело заради лекување, Службен весник на РМ, бр. 30/95, 139/08**
- Закон за Централен регистар, Службен весник на РМ бр. 50/01, 49/03, 109/05, 88/08**
- Кодексот на медицинската деонтологија на Лекарската комора на Македонија, <http://www.lkm.org.mk/akti/kodeks.htm>**
- Кодексот на професионални етички должности и права на фармацевтите на Македонија, http://www.farmaceutskakomora.com/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=34**
- Кодексот на стоматолошката етика и деонтологија, <http://stomatoloskakomora.org/?strana=statut>**
- Колективен договор за здравствена заштита во Република Македонија, Службен весник на Р.М бр. 60/06**
- Колективен договор за здравствената дејност во Република Македонија, Службен весник на Р.М бр. 60/06**
- Колективен договор за здравство во Република Македонија, http://ssm.org.mk/index.php?option=com_content&view=article&id=128&Itemid=156**
- Кривичниот законик на Република Македонија, Службен весник на РМ бр. 37/96, 80/99, 48/01, 04/02, 16/02, 43/03, 19/04, 40/04, 81/05, 50/06, 60/06, 73/06, 7/08, 139/08, 114/09**
- Одлука на Уставен суд У. бр. 249/2007**
- Одлука на Уставен суд У. бр. 85/2000**
- Правилникот за поблиски просторни услови, опрема и кадри (минимални стандарди) за основање и работење на здравствените организации, Службен весник на РМ, бр. 11/92**
- Правилникот за посебни просторни и други услови за здравствените установи каде што се третираат терминално болни**

Решение на Уставен суд У. бр. 210/2005

Устав на Република Македонија, Службен весник на РМ, бр.52/91, 1/92, 31/98, 91/01, 84/03, 107/05, 3/09

Други веб-локации:

www.unhchr.ch/html/menu2/6/hrc.htm

www.unhchr.ch/html/menu2/6/cescr.htm

www2.ohchr.org/english/bodies/cerd/index.htm

www.ilo.org/public/english/index.htm

www2.ohchr.org/english/bodies/crc/index.htm

www.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/FACTSHEET_OUTCOMES_FINAL.pdf

www.ohchr.org/english/bodies/chr/special/index.htm

www.un.org/esa/coordination/ngo/

www.echr.coe.int/echr/

www.echr.coe.int

www.humanrights.coe.int/cseweb/GB/index.htm

www.coe.int/cm

www.assembly.coe.int

www.coe.int/minorities

www.coe.int/t/e/human_rights/esc/7_resources/Digest_en.pdf

www.coe.int/t/dghl/monitoring/socialcharter/Digest/DigestIndex_en.asp

www.mfa.gov.mk/MultilateralRelation.aspx?idlan=1